

Betreft Besluitenlijst VIP-vergadering
Datum Vrijdag 6 februari 2009
Tijdstip 10.00 - 14.00 uur
Locatie VNO-NCW-gebouw, Den Haag
Aanwezig Bram Bierens, Joanneke Kruijsen, Wil van der Fliert,
Leo Jansen, Martin Scholten, Albert Vermuë, Ger Vos,
Henk Riphagen, Joop Ehrhardt, Frans Vroegop (secretariaat)

Verhinderd Emiel Parlevliet, Niko Wijmolst

1. *Opening*

2. *Verslag VIP-bijeenkomst 2 december 2008*

De afspraak, gemaakt op 2 december, dat de leden schriftelijk konden reageren op het conceptwerkprogramma, is ten onrechte niet in het verslag terecht gekomen.

Het secretariaat trekt de LNV-beleidslijn na die geldt voor het omgaan met octrooi- en patentbescherming voor technieken/activiteiten waarvoor subsidie wordt verleend.

3. *Bespreking en vaststelling VIP-werkprogramma 2009*

Op basis van de VIP-bijeenkomst op 2 december 2008 is het werkprogramma 2009 compacter beschreven. De activiteiten van het VIP zijn opgehangen aan de vier lange termijn ambities. Ondersteunend hieraan zijn drie VIP-werksporen opgenomen, te weten: beoordeling subsidieaanvragen, externe communicatie en programmacoördinatie. Het VIP stelt na bespreking vast dat het programma een goede basis vormt voor het werk in 2009 als ook voor het nalaten van een 'VIP-erfenis'.

Opmerkingen en aanvullingen:

- een meer beschrijvende context, met aandacht voor nationale en internationale ontwikkelingen, zoals de herziening van het Gemeenschappelijk Visserij Beleid (GVB), het beleid voor beschermde gebieden op de Noordzee, de globalisering en dergelijke ontbreekt nog;
- ook mist nog een beeld/beschrijving van relevant lopend onderzoek, en zicht op de onderzoeksagenda op langere termijn;

- de focus ligt op het ketenverhaal en de vistechnieken, en nog te weinig op bestandsbeheer, ecologie, beleid voor Marine Protected Areas (MPA), Real Time Closures, et cetera;
- de indruk bestaat dat het overzicht van alle VIP-activiteiten en aandachtspunten nog niet compleet is. Voorbeelden hiervan zijn het ontwikkelen van nieuwe marketingconcepten ('Bateau'), ICT-oplossingen zoals 'tracking en tracing' en het bespreken van de veilplicht;
- in de beschrijving wie de taken oppakt in het 'post-VIP' tijdperk wordt veel verwezen naar het ministerie van LNV en een enkele keer naar het Productschap Vis, terwijl toch juist ook de private, sectorale organisaties hier verantwoordelijkheden hebben. Bij de beschrijving van toekomstige taken is het van belang te trachten zo helder mogelijk aan te geven wat aan de marktpartijen is (private organisaties, de sector in gezamenlijkheid, het productschap) en wat aan de overheid en aan de wetenschap (het onderzoek) is;
- in de omschrijving is niet altijd duidelijk wie er wordt geadresseerd; 'wij, de vissers, het VIP' wordt door elkaar gebruikt;
- het verdient de voorkeur het werkprogramma, of een samenvatting ervan, openbaar te maken, bijvoorbeeld op de website van het VIP.

4. VIP-activiteitenplan 2009

In het verlengde van het werkprogramma is het VIP-activiteitenplan 2009 besproken. Dit is een schematisch overzicht van de lopende en geplande VIP-activiteiten. De activiteiten vallen onder een van de vier VIP-ambities of onder een van de drie VIP-werksporen.

Besloten wordt in 2009 in ieder geval 3 regionale, thematische VIP-bijeenkomsten te plannen (VIP in het land), waarbij als onderwerpen respectievelijk gekozen wordt voor:

- herziening van het GVB (Noord Nederland, april 2009);
- internationaal Noordzee innovatieseminar (Midden Nederland, september 2009);
- toekomst van de visketen (Zuid Nederland, november 2009).

Uit het werkprogramma volgen nog een aantal activiteiten, die geen duidelijke plaats hebben. Het gaat om:

- aanzet lange termijn onderzoeksagenda. Dit moet nog worden ingevuld;
- regierol, verandermacht en systeeminnovaties. Dit is een belangrijk punt om in de evaluatie (najaar 2009) mee te nemen;

- herziening Gemeenschappelijk Visserij Beleid. Dit krijgt aandacht door middel van de 'VIP in het land' bijeenkomst (april 2009);
- subsidieregeling certificering. Het VIP ziet in de beoordeling van deze aanvragen geen rol voor zichzelf weggelegd;
- gerichte media-aandacht. De media-activiteiten zullen gericht blijven op de boodschap voor de sector en niet op promotie voor het VIP als platform;
- kenniskringen. Beide initiatieven (VIP en kenniskringen) zijn verwant en kunnen elkaar versterken. Dit kan nog meer worden benut dan tot op heden;
- de ambities en onze activiteiten. In het activiteitenplan 2009 is het aantal activiteiten, dat direct onder de vlag valt van een de vier VIP ambities, beperkt. Is dit genoeg? Hier zal naar worden gekeken.

5. Voortgang pilot 'Afzet verse Noordzeevis'

Met instemming wordt kennis genomen van de voortgang die is gemaakt met de invulling en uitrol van de pilot met de verschillende partijen, onder wie Albert Heijn en Visafslag Hollands Noorden. Wel is er de wens het VIP meer inhoudelijk (schriftelijk) op de hoogte te houden, tussentijds en in vergaderstukken, zodat discussie over doel en keuzes beter mogelijk is.

6. Bijeenkomst Klankbordgroep

De contacten met de klankbordgroep vissers zullen ook in 2009 een vervolg krijgen. Er wordt met het voorstel ingestemd de eerstvolgende bijeenkomst te wijden aan ondernemerschap en de ervaringen met de businessplannen. Hierbij zullen accountants en vertegenwoordigers van banken worden betrokken. De datum van de bijeenkomst is zaterdag 14 maart in plaats van het eerder gecommuniceerde 7 maart. De leden van de klankbordgroep worden hierover snel geïnformeerd.

Aanvullend op het evaluatiegesprek tijdens de laatste gezamenlijke vergadering van de klankbordgroep en het VIP, zijn enkele reacties van klankbordgroepleden binnengekomen, met ideeën voor overleg. Het voorstel om in de klankbordgroep de toekenning van subsidies in de laatste ronde te bespreken, wordt door het VIP overgenomen.

7. Essay "Bron van Vis en Energie"

Wouter van der Weijden, directeur Stichting Centrum voor Landbouw en Milieu (CLM) heeft een toelichting gegeven op zijn in opdracht van het InnovatieNetwerk geschreven essay

over de veranderingen in de visserij. In het essay geeft de heer van der Weijden zijn visie op de toekomst van de Noordzeevervisserij, daarbij gebruikmakend van leerervaringen en inzichten vanuit de landbouw. Het is geschreven met het oogmerk de lezer te inspireren om nieuwe wegen te verkennen voor de toekomst van de zeevisserij. De publicatie zal onder verantwoordelijkheid van het InnovatieNetwerk worden uitgegeven. Bekeken wordt of en hoe enkele bijzondere ideeën uit het essay aanknopingspunten kunnen bieden voor komende VIP-activiteiten.

8. Voortgang en planning subsidieregelingen

In 2009 worden de volgende subsidieregelingen voor de visketen opengesteld:

Investerings in vissersvaartuigen

Openstelling: 2 t/m 31 januari 2009, budget: € 2 mln.

Deze subsidie is speciaal bedoeld om boomkorkotters minder brandstof te laten gebruiken of selectiever te laten vissen. Concreet wordt gedacht aan omschakeling naar alternatieve visserijmethoden als twinriggen, flyshooten of squidjiggen of aan verkleining van de vistuigen.

Investerings in verwerking en afzet

Openstelling: 2 februari t/m 2 maart 2009, budget: € 1,5 mln.

Deze openstelling richt zich op nieuwe voorzieningen aan de wal die het productieproces van verwerking en afzet van visserijproducten duurzamer maakt en de kwaliteit van de producten verbetert.

Innovatie in de visketen

Openstelling 2 t/m 30 maart 2009, budget: € 2,5 mln.

Deze tenderregeling wordt nu voor de derde maal opengesteld. De subsidie is gericht op het uittesten van nieuwe technieken in zowel de visserij, de schaal en schelpdiersector en de aquacultuur. Voor de visserij gaat het vooral om nieuwe technieken voor een meer duurzame en energie-efficiënte visserij, maar ook projecten in de visketen vallen er onder.

Collectieve acties in de visketen

Openstelling 2 t/m 30 maart 2009, budget: € 2,5 mln.

Dit onderdeel wordt voor de tweede keer opengesteld en is bedoeld voor visserij- of aquacultuurondernemingen, beroepsorganisaties of samenwerkingsverbanden

hiertussen. Ook is de subsidie bedoeld voor samenwerking met maatschappelijke organisaties.

Kwaliteit, rendement en nieuwe markten

Openstelling 1 t/m 29 juni 2009, budget: € 0,7 mln.

Het gaat hier om het bevorderen van duurzame en kwalitatief betere visproducten met meer marktwaarde en de ontwikkeling van nieuwe afzetmarkten.

Met uitzondering van de eerste regeling, worden bij de regelingen alle projectplannen door het VIP beoordeeld en maakt het VIP een selectie welke voorstellen/acties gehonoreerd worden. De minister van LNV maakt de uiteindelijke keuze.

Naast de genoemde regelingen werkt het ministerie van LNV aan een nieuwe subsidieregeling, waarmee **certificeringstrajecten in de visserij** worden ondersteund. Dit is in reactie op een verzoek van de Tweede Kamer. De waarschijnlijke openstelling is: 1 september t/m 31 december 2009, budget: € 1mln.

9. *Innovatieseminar Noordzeelands*

In het activiteitenplan voor 2009 zijn drie regionale VIP-bijeenkomsten voorzien. Eén ervan, gepland in de tweede helft van 2009, heeft als onderwerp; het innovatiebeleid in de visserij in de omliggende Noordzeelands. Welke aanpak hebben de verschillende Noordzeelands gekozen onder het Europees Visserij Fonds (EVF), zijn er verschillen per vloot op het gebied van technische vernieuwingen, welke marktconcepten worden ontwikkeld en zijn succesvol en welke keteninitiatieven lopen er. Het seminar heeft als doelgroep beleidsmakers, onderzoekers en vooral ook vissers. Op deze internationale conferentie staat kennisuitwisseling vanuit de visserijpraktijk voorop. Bezien wordt of de bijeenkomst kan aansluiten op een initiatief dat, o.a. vanuit Wageningen Imares, wordt genomen voor de oprichting van een European Fisheries Technology Platform (EFTP).

10. *Ontwerp Nationaal Waterplan*

Het VIP heeft kennis genomen van de Noordzee/visserij passages uit het plan. Het VIP vindt het van belang dat in het plan en de verdere uitwerking de noodzaak van een transitie van de Noordzeevervisserij voldoende aandacht krijgt.

11. Voortgang initiatief lectoraten

Op initiatief van Leo Jansen is met vertegenwoordigers van de Directies Kennis en Visserij van LNV en met WUR-LEI gesproken over een mogelijke invulling van een lectoraat op visserijgebied. De uitkomst van het gesprek is dat Leo Jansen het initiatief neemt om samen met het LEI en Wageningen Imares een plan van aanpak op te stellen. Naar aanleiding hiervan meldt Wil van der Fliert dat het Productschap Vis opdracht heeft gegeven voor een haalbaarheidsstudie naar een HBO-opleiding visserij.

12. Prijsvraag 'Battle of concepts'

Op initiatief van Henk Riphagen is via de organisatie 'Battle of Concepts' een ontwerpwedstrijd uitgeschreven voor het vissersschip van de toekomst. Het was de bedoeling dat studenten, pas-afgestudeerden en anderen werden uitgedaagd een spannend concept te bedenken voor 'het vissersschip in 2025'. Er zijn in totaal 36 voorstellen ingediend. Hieruit zal de jury (InnovatieNetwerk, VIP en enkele vissers) een keuze maken.

13. Gesprek met de minister van LNV

Woensdag 28 mei, 15.30 - 16.30 uur, is vastgelegd voor een gesprek met de minister over de voortgang van het innovatiebeleid en de rol van het VIP.

Volgende vergadering: vrijdag 17 april 2009, Noorden van het land, 18.00/19.00 uur.

+++